

Інна Приходько

Науковий керівник – проф. Ніконова В.Г.

(Херсонський державний університет)

**АТРИБУТИВНА ХАРАКТЕРИСТИКА ДЕРЖАВИ В
АНГЛОМОВНОМУ КАНАДСЬКОМУ ПОЕТИЧНОМУ ДИСКУРСІ
XVIII-XXI СТ.**

Категорія атрибутивності у лінгвістиці розуміється як така, що включає в себе безліч реляційних відношень реальної дійсності [2, с. 5], як один із засобів фіксації, переробки і зберігання інформації про прикметність (якісність) світу [1, с. 3-10]. В мові атрибутивність реалізується в конструкціях, які складаються з ядра (зазвичай вираженого іменником або займенником) і граматично залежного від нього слова (будь-яка частина мови, яка виконує функцію означення по відношенню до ядра) [2, с. 6]. Значення цих двох компонентів конструкції тісно взаємопов'язані, оскільки предмет (ядро) визначається через атрибути, а останні, в свою чергу, детермінуються через вказівку на їх носія (предмет) [3, с. 18].

Аналіз атрибутивних конструкцій у поетичному дискурсі є надзвичайно важливим, оскільки вони здатні передавати широкий спектр різномірної інформації про об'єкт дослідження, виражаючи його специфікацію за різними критеріями, наприклад на основі його форми, походження, відношення залежності, володіння, цілі, причини тощо. В англомовному канадському поетичному дискурсі атрибутивні конструкції, які характеризують державу представлені мовними структурами, ядром яких виступає займенник / іменник (апелятив або онім) і граматично залежний від нього прикметник або діеприкметник. У результаті аналізу встановлено, що у корпусі досліджуваних поетичних текстів атрибутивні конструкції вказують на:

- *територіальний розмір* канадської держави, наприклад *We lose our lives, or find our lands to-day / Fight for that little space – 'tis wide domain!* [9], *This will be our ensign ever / In our broad Canadian land* [11];

- **кліматичні умови** Канади, наприклад *'Twas now at evening's hour, about the time / When in Acadia's cold and northern clime / The setting sun <...> Extends his beams o'er trackless fields of snow* [7];
- **географічне розташування держави і її розположення відносно інших держав**, наприклад у поетичних рядках *This land stares at the sun in a huge silence <...> Inarticulate, arctic* [12] атрибут *arctic* 'північний' характеризує положення держави через її розташування на географічних картах. У фрагменті поетичного тексту *Far have you followed the quest / Out of the East I have called you unto my uttermost West* [5] атрибут *uttermost* 'найбільш дальній, крайній' акцентує увагу читача на віддаленості Канади і її розташуванні по відношенню до європейських країн;
- **канадську природу і ландшафт**, наприклад *The virgin forests, carpeted with leaves <...> put on their woodland state* [8];
- **корінне населення**, аборигенів, які жили на території Канади до переселення туди перших європейців, наприклад *Mark yon wild Indian, leaning on his bow / Fatigue and labour streaming from his brow* [4];
- **іммігрантів**, англійських переселенців, які прибули на територію Канади, наприклад *Yet, let no one condemn with thoughtless haste, / The hardy settler of the dreary waste* [7];
- **умови життя перших європейських переселенців** на території сучасної Канади, наприклад: *BELIVE me, Love, this vagrant life / Over Nova Scotia's wilds to roam <...> Delights me not <...> So the lone hermit yields to slow decay / Unfriended lives – unheeded glides away* [14];
- **історичних діячів**, представників Великобританії, які брали участь у боротьбі за територію сучасної Канади у різні періоди її становлення, зокрема у поетичних рядках *Success unto the volunteers / Who thus their rights maintain / Likewise their bold commander / Sir Isaac Brock by name* [6] йдеться про сміливість офіцера британської армії Айзека Брока, під керівництвом якого була відбита спроба американців вторгнутися на територію Канади під час Англо-американської війни;

- **ставлення до влади або до окремих політичних діячів**, наприклад у фрагменті поетичного тексту *And now Duplessis finds, worse luck / He's more subversive than Tim Buck* [13] автор дає характеристику лідеру партії Національний союз Морісу Дюплессі, порівнюючи його з іншим політичним діячем – Тімоті Баком, одним із засновників Комуністичної партії Канади;
- **релігійної приналежності** європейської частини жителів держави, що становить більшість населення, наприклад *This Christian commonwealth, God's gift, to keep / this part of Britain's empire next to the heart* [8];
- **відношення населення до держави**, наприклад *Our loved Dominion bless / With peace and happiness / From shore to shore* [10].

Таким чином, атрибутивна характеристика держави в англомовному канадському дискурсі XVIII-XXI ст. представлена двокомпонентними конструкціями, які складаються з ядра, що є субстантивною номінацією канадської держави, і атрибута, представленого прикметником / дієприкметником, що ідентифікує Канаду через її признаки або характеристики. Інформація, що передається атрибутивними конструкціями в досліджуваних поетичних текстах є різноманітною і вказує на фізико-географічні, соціально-політичні, історичні, демографічні особливості Канади.

ЛІТЕРАТУРА

1. Глушак В.М. Атрибутивные измерения текста как лингвистический феномен концептуальной связи: на материале немецкого языка [Текст]: автореф. на соискание учен. степени канд. филол. наук: спец. 10.02.04 – германские языки / В.М. Глушак. – М., 1999. – 23 с.
2. Проскура Я.В. Атрибутивные конструкции в немецком языке: когнитивный и функциональный аспекты [Текст]: автореф. на соискание учен. степени канд. филол. наук: спец. 10.02.04 – германские языки / Я.В. Проскура. – Барнаул, 2006. – 23 с.
3. Ханаху Д.Р. Атрибутивные словосочетания в английском и русском языках (сопоставительно-типологический анализ) [Текст]: автореф. на соискание учен. степени канд. филол. наук: спец. 10.02.20. – Сравнительно-историческое языкознание / Д.Р. Ханаху. – Майкоп, 2007. – 29 с.

4. Bayley C. “Canada” [Electronic resource] / C. Bayley. – The resource is available:

http://www.uwo.ca/english/canadianpoetry/longpoems/bayley/canada/canada_a_poem.htm

5. Browne T.A. “The Great Canada” / T.A. Browne // The Belgian Mother and Ballads of Battle Time. – Toronto: The Macmillan Company of Canada, 1974. – P. 10-15.

6. Flummerfelt C. “The Bold Canadian” [Electronic resource] / C. Flummerfelt. – The resource is available:

https://en.wikipedia.org/wiki/The_Bold_Canadian

7. Goldsmith O. “The Rising Village” [Electronic resource] / O. Goldsmith. – The resource is available:

<http://www.canadianpoetry.ca/eng%20274e/pdf/goldsmith.pdf>

8. Kirby W.M. “The U.E. Loyalists” [Electronic resource] / E.J. Pratt. – The resource is available: <http://canadianpoetry.org/2014/06/20/raise-the-flag-and-other-patriotic-songs-and-poems/#theueloyalists>

9. Mair Ch. “The Capture of Detroit” [Electronic resource] / Ch. Mair. – The resource is available: <http://canadianpoetry.org/2014/06/20/raise-the-flag-and-other-patriotic-songs-and-poems/#thecaptureofdetroit>

10. Murray R. “Our Loved Dominion” [Electronic resource] / R. Murray. – The resource is available:

<http://faculty.marianopolis.edu/c.belanger/quebechistory/encyclopedia/Anthem.htm>

11. Nelson E.G. “Raise the Flag” [Electronic resource] / E.G. Nelson. – The resource is available: <http://canadianpoetry.org/2014/06/20/raise-the-flag-and-other-patriotic-songs-and-poems/#raisetheflag>

12. Scott F.R. “Laurential Shield” [Electronic resource] / F.R. Scott. – The resource is available: https://canpoetry.library.utoronto.ca/scott_fr/poem2.htm

13. Scott F.R. “The Political Doggerel” [Electronic resource] / F.R. Scott. – The resource is available:

<http://topia.journals.yorku.ca/index.php/topia/article/viewFile/22885/28298>

14. Stansbury J. “To Cordelia” [Electronic resource] / J. Stansbury. – The resource is available: <http://www.bartleby.com/400/poem/429.html>